

Povilas NORKUS

Chemijos mokslų daktaras, profesorius. Gimė 1928 m. balandžio 10 d. Klaipėdoje. Mirė 2016 m. balandžio 28 d. Palangoje, palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

1946 m. baigė Mažeikių gimnaziją ir įstojo į Vilniaus universiteto Chemijos fakultetą, nuo trečio kurso pradėjo dirbti Neorganinės chemijos katedros vyresn. laborantu. Baigęs Vilniaus universitetą, 1951–1974 m. dirbo MA Chemijos ir chemijos technologijos institute mokslo darbuotoju, 1974–1991 m. buvo Vilniaus inžinerinio statybos instituto Statybos ekonomikos fakulteto Chemijos katedros vedėjas, 1991–1993 m. – Vilniaus technikos universiteto Statybinių medžiagų katedros profesorius. 1991–1995 m. Lietuvos mokslų akademijos narys ekspertas. 1993 m. buvo Gamtos mokslų (chemija) mokslinių laipsnių ir vardų nostrifikacijos komisijos pirmininkas.

Pagrindinė P. Norkaus mokslinių tyrimų sritis – analizinė chemija. 1957 m. jis apgynė chemijos mokslų kandidato disertaciją „Nikelio ir geležies hidroksidų pagrindu sudarytų mišrių katalizatorių savybės katalizinėje kalcio hipochlorito skilimo reakcijoje“, 1973 m. – daktaro disertaciją „Nauji redokso metodai analizinėje chemijoje“. Penki profesoriaus aspirantai sėkmingai apgynė chemijos mokslų kandidato disertacijas.

P. Norkus sukūrė naujų originalių analizės metodikų, kur katalizatoriais naudojami osmio ir rutenio junginiai. Šios metodikos sėkmingai taikytos tiek Lietuvos, tiek užsienio laboratorijose. Paskelbė per 130 mokslinių straipsnių iš analizinės chemijos. Iki 1990 m. P. Norkus buvo dažniausiai cituojamas Lietuvos chemikas, 4 išradimų bendraautoris. Dalyvavo žurnalų „Lietuvos TSR MA darbai“, ir „Chemija“ redakcinių kolegijų darbe.

Profesoriaus ir laisvalaikio pomėgiai buvo glaudžiai susiję su mokslu – jis buvo kryptingas filatelistas, kolekcionavęs pašto ženklus ir vokus, susijusius su specialybe – chemija, taip pat skirtus Nobelio premijoms ir jų laureatams. P. Norkaus kolekcija buvo įvertinta medaliais tarptautinėse ir Lietuvos filatelistų parodose.

Silva Aukštinaitytė

Naudoti šaltiniai:

1. CHEMIJA. 2016. Vol. 27. No. 3. Lietuvos mokslų akademija, 2016.
2. Jankauskienė R., Kimtienė D. Lietuvos chemikai. - TEV, Vilnius, 1999. - P. 195.
3. Visuotinė lietuvių enciklopedija. - V., 2009. - T. 16. - P. 502.
4. Kanopkienė I, Marcinkevičius J., Valantiejienė Z. Povilas Norkus. VGTU, ChI, Vilnius, 1998

Nuotrauka iš leidinio CHEMIJA, 2016.